

Pestprotocol

Kanjertraining

Kbs de Horizon – Ens

Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining. Het zijn feitelijk fatsoenafspraken. De kernwoorden van de Kanjertraining zijn 'vertrouwen', 'veiligheid', 'rust' en 'wederzijds respect'.

Pesten of plagen?

Wanneer is er sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf.

Het meest eenvoudig onderscheid is dit: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er precies afspeelt tussen kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld.

De kanjertraining gaat ervan uit dat de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de "pester" niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn. Cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep. Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend overal de schuld van geven

- Briefjes met kwetsende berichten doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten
- Slaan of schoppen
- Op weg naar huis achternarijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Pestgedrag is schadelijk voor zowel slachtoffer als pester

Wat is plagen? Er is geen slachtoffer en dader; beide partijen zijn even sterk. Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Vaak speelt humor een rol.

Wat is ruzie? Ruzie gaat over een bepaalde zaak en niet om het beschadigen van een persoon. Een ruzie kan uitgesproken worden.

Betrokkenen We weten dat pesten overal voorkomt. Binnen school hebben we te maken met het pesten van kinderen door kinderen. Als een kind gepest wordt, heb je te maken met 5 groepen betrokkenen:

1. De gepeste
2. De pester
3. De omstanders (meelopers, toekijkers)
4. De leerkracht
5. De ouders

Pesten is een probleem waarmee alle betrokkenen geconfronteerd worden. Hulp dient aan alle betrokkenen gegeven te worden.

Preventieve maatregelen

We vinden het belangrijk preventieve maatregelen te treffen. We bespreken indien nodig op elk gewenst moment de Kanjerafspraken. Deze afspraken gelden op het schoolplein, in de gangen en binnen de groepen. Ook wanneer we met de kinderen op excursie of schoolreis gaan, gelden de kanjerafspraken. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op de Kanjerafspraken. Dit zijn de groepsregels.

Alle leerkrachten hebben de Kanjertraining gevolgd. Deze training heeft leerkrachten veel geleerd over groepsprocessen: actief omgaan met het gedrag van de gepeste, de pester en de meelopers. Het uiteindelijke doel van de Kanjertraining is; een sfeer van vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect op onze school creëren.

In elke groep hangen de 5 basisregels van school (= **de Kanjerafspraken**):

1. We vertrouwen elkaar
2. We helpen elkaar
3. Niemand speelt de baas
4. Niemand lacht uit
5. Niemand doet zielig

De leerkrachten van alle groepen geven Kanjertraining aan de kinderen. Wij voorkomen daardoor veel pestgedrag. Wanneer er toch nog gepest wordt, volgen wij een vast stappenplan: het Pestprotocol. We volgen de sociale veiligheid door 2x per jaar de Kanvas vragenlijst in te laten vullen door de leerlingen en een sociogram te maken.

We hebben een duidelijk schoolbeleid en handhaven deze ook.

Veilig internet gebruik

Vanaf groep 6 wordt er actief ingezet op ongewenst gedrag, zoals (cyber)pesten. Dit komt tot uiting in de volgende leerlijn:

1. Respect voor de privacy van anderen (Niet zonder toestemming foto's van anderen plaatsen, geen adressen van jezelf of anderen noemen).
2. Aandacht voor profilering op internet (Wat je nu schrijft is misschien over 50 jaar nog steeds terug te vinden). Welke gevolgen kan dat voor je hebben?
3. Net-etiquette (Schelden, belediging, cyberpesten) - gedragsregels.
4. Inzien dat contacten leggen via internet niet altijd zonder gevaren is. (Grooming, chantage).
5. Gebruik van apps en applicaties: Wat doe jij met een programma en wat doet het programma met jou

De kanjerafspraken

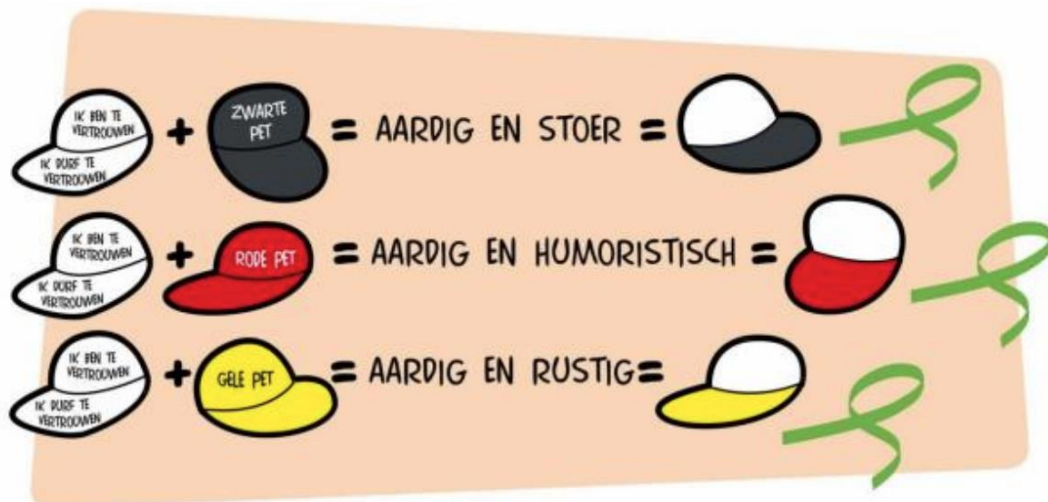
De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee

Bij de kanjertraining horen ook petten die staan voor het gedrag wat de kinderen vertonen. Het is de bedoeling dat de kinderen zich bewust worden van hun eigen gedrag en dat ze voor bepaald gedrag kunnen kiezen.

- Witte pet/ Tijger De tijger is een kanjer. Hij/zij is tevreden met zichzelf, komt voor zichzelf op en voor anderen. Maar weet ook wanneer het tijd is om weg te lopen.
- Rode pet/ Aap Neemt niemand serieus ook zichzelf niet, hij/zij lacht overal om. Het is een meeloper en hij/zij versterkt hierdoor het gedrag van de pestvogel.
- Zwarte pet/ Pestvogel Vindt zichzelf geweldig en anderen helemaal niks. En laat dat aan andere kinderen voelen. Alle anderen deugen niet en hij/zij bepaalt zelf wel wat hij doet. Hij/zij pest andere kinderen.

We willen met de kanjertraining bereiken dat alle kinderen zich gaan gedragen als een witte pet. Elk met hun eigen karakter als basis.

De school zet met de Kanjerlessen en vertrouwensspellen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school "de baas/het gezag" en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt de gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak-en haatgerichte aanpak, vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen of zeurgerichte aanpak indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap. **Kortom: doe elkaar recht.**

Wij werken op school vanuit de basis vertrouwen en de cultuur van wederzijds respect.

De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.

Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening gehouden wordt. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.

Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook "de eigen gang" mag gaan.

School als oefenplaats

Veel ouders verlangen van de school dat "het kwaad" (=de pester) moet worden bestreden, en dat "het goede" moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij "kwaad of goed". Ieder mens maakt weleens fouten. De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten. De school is een oefenplaats. In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je. Deze anderen zijn:

- Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
- De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
- Jouw ouders, die trots op je kunnen zijn. Omdat jij iemand bent die is te vertrouwen. Als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet;

Dit doen we wel	Dit doen we niet	
wel op school en overal	niet op school en overal	
 ik	 motor	
 klas	 klas	 benzine-pomp
 leraar	 leraar	
 ouders	 ouders	

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

Kanjer trainingen

- Mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die het anders doen dan jij

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt:

“Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school.”

Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): “Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes.” Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

We helpen elkaar. Doet iemand vervelend dan geven we geen benzine. Onthoud: een vervelend lopend motortje kan niets beginnen als het geen benzine krijgt. Ben jij bang en durf je niets te zeggen als iemand vervelend doet? Geef dan geen benzine. Dat betekent: doe niet mee met vervelend gedrag, dan ben je een held.

Grens Stellend: De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. “Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/ of materiele schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?”

Lukt dat niet? Lees het stuk “schorsing en verwijdering”.

Signaleren van pesten: Wij laten de leerlingen twee keer per jaar de leerling vragenlijst invullen van het kanjervolg- en adviessysteem. Op deze manier brengen wij stelselmatig de sociale situaties van de groep in kaart waarbij de leerkrachten mogelijke probleem tussen kinderen tijdig kan signaleren. Dit helpt om pesten beter en sneller aan te pakken. In de leerlingenraad is de sociale veiligheid een vast agendapunt.

Melden van pesten: Ouders, leerlingen en betrokkenen kunnen zich altijd richten tot de (eigen) leerkracht, intern begeleider of directie. Ook de vertrouwenspersonen kunnen hierbij helpen.

Binnen onze school is de vertrouwenspersoon de intern begeleider:

Marjolein Matijssen.

Wat mogen jullie verwachten van de leerkrachten op school?

1. Voorbeeldgedrag

- Jullie mogen verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.
- Jullie mogen verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen."
- Jullie mogen verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal is straatcultuur (=directief, helder en grens stellend), die andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

*Jullie mogen verwachten dat jullie als ouders op de op de hoogte worden gebracht als er zich ongewenste situaties voordoen. Dit gebeurt bij voorkeur telefonisch op dezelfde dag. Bij een patroon in incidenten worden ouders uitgenodigd voor een gesprek op school.

- Doet zich een probleem voor op school, dan mogen jullie van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben jullie nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

2. Correcte reactie van de leerkracht op excuus van kinderen voor hun wangedrag

We volgen het stappenplan grensoverschrijdend gedrag.

Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

1. De leerkracht benoemt het grensoverschrijdende gedrag:
"Ik zie dat...", "Ik hoor dat..."

En wat het met hem/haar/de klas doet (gevoel):
"Ik merk dat het...", "Ik heb last van...", "Ik vind het storend dat..."

2. De leerkracht vraagt naar de bedoeling van dit gedrag:
"Is het je bedoeling om...?" of "Wil je echt...?"

Nee -> "Fijn dat dacht ik al, stop er dan maar mee"
"Hoe ga je het de volgende keer anders doen?"
"Wat spreken we af?"

Ja -> "Meen je dat?"
"Blijf je hiermee doorgaan?"
VERBAZING TONEN

Bij Ja:

3. De leerkracht stapt over naar leiderstaal:
- "Kijk me aan", ik wil dat je nu...", "Stoppen nu", "Hier geven...(materiaal)"
- "Je hebt nu de keus..."

Je luistert naar mij

Consequentie

Bijvoorbeeld:

- Dicht bij de leerkracht laten zitten
- "Ik spreek je straks.. (na schooltijd/pauze)"
- Afkoelplek
- Uit de klas (eventueel hulp van collega/directie)
- Ouders bellen

4. In beide keuzes zal de leerkracht buiten lestijd een gesprek voeren met het kind.

De leerkracht vraagt nogmaals naar de **BEDOELING**:

- "Was het jouw bedoeling om...?"
- "Ben je van plan om hiermee door te gaan?"

Onmacht

Nee, ik wil stoppen:

- Afspraken/plan maken
- Eventueel goedmaken/herstellen
- Ouders worden geïnformeerd

Onwil

Ja, ik wil doorgaan:

- Ouders worden gebeld voor een gesprek op school
- Kind uit de klas

Gesprek met ouders:

Keuren ouders het gedrag goed?

Nee

Hulp aanbieden
Passende plek indien nodig
Samen plan van aanpak maken
2 klassen hoger/lager
Kind dichtbij leerkracht

Nee, maar

Smileyposter
"Er is geen excuus voor wangedrag"
"Wilt u dat uw kind...?"

Ja

Grenzen school aangeven (Smileyposter)
Kind voorlopig uit de klas, bedenk tijd ouders
Is dit de juiste school voor u?
Schorsen
Gedrag verandert niet? Vervangende school

3. Correct antwoord van de school op misdragingen van ouders

Beste ouders, we spreken met respect over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. Jullie spreken met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school.

Wat wordt van jullie als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorafgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. Wij verwachten dat jullie andere ouders en kinderen respectvol benaderd.

2. Je spreekt in positieve zin over andermans kind.

3. Als je je zorgen maakt om het welzijn van jouw kind, of het welzijn van andersmans kind, dan overleg je dit met de school.

4. Als ouder ken je het verschil tussen overleg waarin zorgt wordt gedeeld/ een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij.

5. Je onthoudt je van kwaadsprekerijen op social media of Whatsapp.

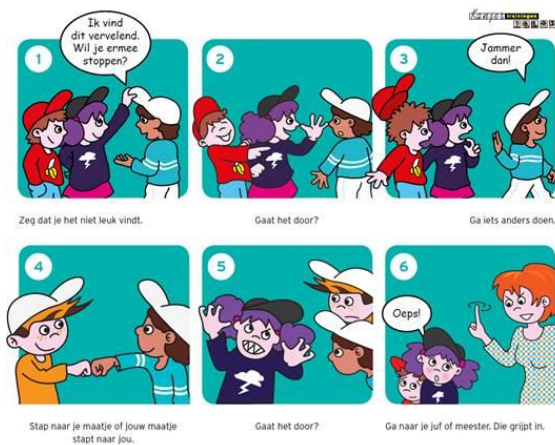
In de praktijk:

- Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
- Kinderen die zich willen misdragen zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van de school vinden.

Op school trainen we dit:

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

- Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag.
- Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat echt?
- Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig. Je blijft eigen baas. Je doet als de witte pet.
- Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje en ga iets anders doen.
- Zorg dat je geen benzine geeft, ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
- Stopt het niet? Ga dan naar juf/meester.

Weten jij en je maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe. Vraag aan je juf of meester of die wil helpen een ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen.

- Wat is er volgens jou gebeurd?
- Hoe is dat voor jou?
- Wat zou je zelf kunnen doen?
- Wat is volgens jou de beste oplossing

Juf of meester bespreekt met jullie de oplossing en eventuele afspraak. Jullie geven elkaar een hand.

Aanpak

a. Het rollenspel en vertrouwensspelletjes

De Kanjertraining richt zich op meer dan alleen pesten. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar zo komt het dan niet over. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en ouders) niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren recht op te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: "ik vind dit vervelend, Wil je ermee stoppen?" Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (maatje/buddy). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost,

dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdende gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware "benzine" aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

b. driehoek kind-ouders-school

Nieuwe ouders krijgen uitleg en een folder tijdens het intakegesprek. Bij de informatieavond wordt door de groepsleerkracht aandacht geschonken aan de kanjertraining. In de groepsmail en nieuwsbrief wordt regelmatig een mededeling over de kanjertraining geplaatst.

Eens in de 2 jaar is er aandacht voor de kanjertraining op de algemene ouderavond. Er is een Kanjerboek te leen voor ouders die meer informatie willen.

Ouders worden op de hoogte gebracht als er zich ongewenste situaties voordoen. Dit gebeurt bij voorkeur telefonisch op dezelfde dag. Bij een patroon in incidenten worden ouders uitgenodigd voor een gesprek op school.

Wanneer een kind en/ of ouders blijven volharden in het niet – gewenste gedrag, dan worden ouders voor een gesprek uitgenodigd op school. Dit gesprek vindt plaats tussen ouders, kind, directeur en de leerkracht van het kind.

In dit gesprek wordt aan de ouders steun gevraagd voor de aanpak van hun kind. Blijven ouders volharden in het afwijzen van de aanpak van de school en wijzen zij extra ondersteuning af, dan adviseert de school de ouders na te denken over het vertrouwen, dat zij wel/ niet hebben in de school. Als ouders dit vertrouwen niet hebben en dit ook schriftelijk bevestigen dan zal de directeur de ouders dringend verzoeken om een andere school te zoeken voor hun kind. Hierin zal de school de ouders begeleiden.

Blijft een kind volharden in zijn gedrag dan kan overwogen worden om over te gaan tot schorsing. Dit besluit wordt genomen door de directeur na overleg met het CvB van Aves.

(zie Schoolgids "Procedure schorsing/ verwijdering (art. 40 WPO)")

Aanvullend: school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om en een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar

(fatsoennormen), waar verschillen worden aanvaard, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

c. Pestprotocol

1 Melden van pesten

1. Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf groep 1 brengen we dit kinderen al bij. Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

2. Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

3. Samenwerking met ouders: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg, dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind te op te komen lossen en in discussie te gaan met de pester en zijn/haar ouders. Dat kan de problemen onnodig verergeren. Bij pestproblemen zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. De inbreng van de ouders moet vooral zijn: het melden van pesten, het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van school. NB: Wanneer een leerling, door een ongelukje of een gewelddadige handeling gewond raakt, neemt de leerkracht dezelfde dag contact op met de ouders/verzorgers van het slachtoffer en de dader.

2 Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer kinderen ruzie hebben en/of elkaar pesten pakken wij het pestprobleem aan met behulp van vier stappen:

Stap 1 Er eerst zelf (en samen) uitkomen. In de Kanjertraining leren kinderen hoe je ruzies op kunt lossen. Dit doen we volgens de volgende (aangeleerde) aanpak: 1. Ik vind het niet leuk dat je me .....! Wil je daar mee stoppen? 2. Wil de ruziemaker stoppen? - > Dank je wel! Wil de ruziemaker niet stoppen! - > Jij doet naar! Bekijk het maar! (+ stevig weglopen!)

Stap 2 Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt, vertelt hij/zij het probleem aan de juf/meester of als het pesten buiten plaatsvindt tegen de pleinwacht. Want een ruzie of pestprobleem moet voor iedereen naar tevredenheid worden opgelost.

Stap 3 De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te

maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen er stappen (zie bij consequenties).

Stap 4 Bij herhaling van het pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met het kind dat pest. Ook wordt een melding gedaan in de map incidentenregistratie Parnassys. Daarin omschrijft de leerkracht de toedracht van de pesterij. Bij een registratie brengt de leerkracht altijd van beide leerlingen de ouders op de hoogte. Leerkracht(en) en ouders werken in goed overleg samen aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met externe deskundigen.

3 Consequenties

De leerkracht ziet dat een kind wordt gepest of de gepeste, of een medeleerling of ouder komen pestgedrag melden en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste leerling. De school neemt duidelijk stelling tegen het pestgedrag. Afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en/of er geen verbetering zichtbaar is in zijn/haar gedrag, volgen sancties.

Fase 1 consequenties

- Door gesprek: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen
- Een leerling krijgt van de directie een waarschuwing. De waarschuwing wordt door de directie vastgelegd op de incidentenregistratiekaart. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- De leerkracht heeft een gesprek met de ouders over bovenstaande acties. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Fase 2 consequenties

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld van de adviseur van het expertisecentrum Aves of van externe deskundigen (o.a. de schoolarts en/of de jeugdverpleegkundige van de GGD-afdeling Jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk of andere deskundigen).

Fase 3 consequenties

Als na een cyclus van drie weken, waarin de gesprekjes hebben plaatsgevonden en er geen verbetering optreedt, kan ervoor gekozen worden om binnen de school een kind tijdelijk buiten de eigen groep te plaatsen, de zogenaamde time-out. De time-out kan alleen door de directie worden opgelegd. Hij/zij brengt de ouders hiervan op de hoogte.

Fase 4 consequenties

In extreme gevallen wordt een kind door de directie geschorst of verwijderd.

Weerbaar worden Het is van groot belang dat een gepest kind leert om te gaan met pestgedrag. We willen dat de leerling weerbaar wordt.

In overleg met de leerling en de ouders/verzorgers worden de volgende opties besproken:

- Inplannen van specifieke oefeningentijdens de Kanjerlessen
- Persoonlijke begeleiding door de leerkracht(en)
- Persoonlijke begeleiding door schoolmaatschappelijk werk
- Persoonlijke begeleiding door het volgen van een specifieke weerbaarheidstraining.

Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering In het 'Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering' van Aves staat aangegeven wanneer een leerling een time-out krijgt, een schorsing krijgt of wordt verwijderd. Het is mogelijk dat ouders, in preventieve zin, het 'Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering' overhandigd krijgen. Incidenten van 'Grensoverschrijdend gedrag' worden door de directie vastgelegd op de incidentenregistratiekaart. Het 'Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering' is bij de directie op te vragen.